سه‌شنبه ۳۰ دی ۱۴۰۴
شماره ۴۶۱۱
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

از انتخابات شورای شهر هفتم چه خبر

تمام الکترونیک، تناسبی و با رشد ۲۸ درصدی کاندیداها

ولی‌الله بیاتی، عضو کمیسیون شوراها: اصلاحات جدید قانون، شورای شهر هفتم را کارآمدتر می‌کند

زهرا طیبی
خبرنگار گروه سیاست

«اولین انتخابات تناسبی، اولین انتخابات مجزای شورا و اولین انتخابات تمام الکترونیک شوراهای شهر». انتخابات شورای شهر هفتم، اولین‌های زیادی دارد که اهمیت آن را به نسبت دوره‌های قبل افزایش می‌دهد. این انتخابات در اردیبهشت‌ماه با اصلاحات جدید قانون برگزار خواهد شد. اصلاحاتی که به گفته مجلسی‌ها، موانع بی‌مورد را حذف و به‌عنوان عاملی مؤثر در افزایش ثبت‌نام داوطلبان در انتخابات شورای شهر عمل خواهد کرد. علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزارت کشور هم در آمار ارائه شده، خبر از افزایش ۲۸ درصدی ثبت‌نام در انتخابات شورای هفتم به نسبت دوره ششم داد. درمجموع ۶۶هزار و ۹۴ نفر در ۱۴۵۵ شهر در انتخابات ثبت‌نام کردند که از این تعداد ۹هزار و ۶۸۰ نفر یعنی ۱۶ درصد ثبت‌نام‌کنندگان، خانم بودند. نکته جالب آن است که بیشترین تعداد ثبت‌نام مختص شهر قم و سیستان و بلوچستان بوده است. افزایش قابل توجه ثبت‌نام‌ها در کنار تغییر فرایند انتخابات شورای شهر و تمام الکترونیک شدن برگزاری، این گمانه را تقویت می‌کند که انتخابات شورای شهر هفتم در مشارکت نیز اقبالی بیش از دوره‌های گذشته داشته باشد، مخصوصاً آنکه در برخی شهر و روستاها، مردم برای آبادانی و حل مشکلات از جانب شوراها و شهرداری به انتخابات شوراها اهتمامی ویژه دارند.

تناسبی‌شدن نقطهٔ قوت انتخابات هفتم شورا

انتخابات شورای هفتم با تغییراتی جدی در شهر تهران برگزار خواهد شد. این انتخابات به صورت آزمایشی در شهر تهران به صورت تناسبی برگزار خواهد شد و در دور بعدی و در تمام شهرهای بالای ۵۰۰هزار نفر به صورت تناسبی برگزار خواهد شد. به این معنی که شمارش آرا بر مبنای فهرست‌های انتخاباتی صورت خواهد گرفت و اگر یک لیست ۵۰ درصد آرا را به خود اختصاص داده باشد و لیست دیگری ۳۰ درصد و دیگری ۲۰ درصد آرا، بر اساس همین میزان و وزن آرا، در شورا کرسی خواهد داشت.

گذار از انتخابات اکثریتی به تناسبی، چند حسن روشن دارد. اول آنکه انگیزه احزاب سیاسی را برای مشارکت و نقش‌آفرینی در انتخابات، افزایش خواهد داد و احزاب به گمان آنکه شانس زیادی برای پیروزی در انتخاب ندارند، خودبه‌خود خودشان را حذف نخواهند کرد. از طرف دیگر اقبال مردم برای مشارکت را نیز افزایش خواهد داد، به این معنی که آرای آن‌ها نادیده گرفته نخواهد شد و به نسبت درصد کسب آرا توسط لیست‌ها نماینده خواهند داشت. علاوه براین، تناسبی شدن، کرسی‌های شورا را از یکدستی و قرار گرفتن صندلی‌ها در اختیار یک جریان خاص دور می‌کند و امکانی برای انعکاس صدای همه مردم و طرح همه دغدغه‌ها فراهم می‌کند. به همین منظور ۶۶ حزب و ۱۳ جبهه، از امکانی صفر و صدی برای مشارکت و تصاحب کرسی‌ها برخوردار نخواهند شد.

اولین انتخابات تمام الکترونیک

انتخابات شورای هفتم، اولین انتخابات تمام الکترونیک شوراها نیز خواهد بود. چند سالی می‌شود که بر ضرورت برگزاری انتخابات به صورت الکترونیک و اجرای قانون تأکید می‌شود، اما به دلایل مختلف از جمله فراهم نبودن زیر ساخت‌ها، امکان اجرایی شدن آن فراهم نشده بود. اگرچه انتخابات مجلس در سال ۱۴۰۳ در شهر تهران هم به صورت الکترونیک برگزار شد و در برخی شهرها انتخابات دوره قبلی شورا به صورت الکترونیک برگزار شد، اما انتخابات در دوره هفتم به صورت تمام الکترونیک برگزار خواهد شد که با توجه به سهولت در رأی‌گیری و صرفه‌جویی در زمان نیز از جمله عوامل مؤثر بر افزایش مشارکت مردم در انتخابات خواهد بود. نکته دیگر آنکه، انتخابات هفتم شورا با توجه به شرایط پیش آمده در کشور این بار به صورت مجزا برگزار خواهد شد. با توجه به در نظر گرفتن این مؤلفه که انتخابات شورا همواره با انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار می‌شد و ذیل انتخاب رئیس‌جمهور، چندان مورد توجه قرار نمی‌گرفت، اما این بار برگزاری مجزای آن در فضای رسانه‌ای اهمیت آن را برجسته‌تر کرده که مؤلفه‌ای مهم در افزایش اقبال به انتخابات شورا به شمار می‌رود.

شوراها جوان می‌شوند

اصلاح قانون و اعمال تغییرات در فرایند انتخابات باعث شد ثبت‌نام در این دوره با آماری افزایشی روبه‌رو شود. در میزان ثبت‌نام‌ها، افزایشی ۲۸ درصدی اتفاق افتاده و حتی درصد بانوان ثبت‌نام‌کننده در انتخابات هم به نسبت دوره قبل افزایشی ۴ درصدی را شاهد بوده است. از رده سنی ثبت‌نام‌کننده‌ها هم می‌توان این‌طور برداشت کرد که انتخابات این دوره شورا، با ترکیبی جوان‌تر از دوره ششم برگزار خواهد شد. بر مبنای آماری که معاون سیاسی وزیر کشور اعلام کرده، میزان ثبت‌نام جوانان زیر ۳۰ سال، افزایشی ۳ درصدی داشته و نزدیک به ۴۶ درصد از ثبت نام‌کنندگان هم در بازه سنی ۴۰ تا ۴۵ سال قرار دارند. آماری که نشان می‌دهد با قشری جوان و تازه‌نفس‌تر در شورای هفتم مواجهیم که ورود آن‌ها به شورا، اثراتی قابل توجه در اعمال تغییرات مثبت در شهر و به تبع آن کارآمدی شهر خواهد داشت. این میزان اقبال به انتخابات شورای شهر درست در شرایطی اتفاق افتاده که دشمنان و بازوان رسانه‌ای آن‌ها تمام تلاش خود را کردند تا وضعیت کشور را غیرعادی و وارونه جلوه دهند و اجازه ندهند مسائل اساسی در کشور پیش برود و زندگی مردم حالتی عادی پیدا کند. آمار اما اثبات می‌کند که واقعیت زندگی مردم با آنچه در رسانه‌های صهیونی بازتاب داده می‌شود، تفاوتی ماهوی دارد.

عضو کمیسیون شوراها: اصلاحات جدید، شورای شهر را کارآمدتر می‌کند

ولی‌الله بیاتی، عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس که پیش از این رئیس شورای شهر قم در دوره چهارم بوده است، افزایش اقبال به ثبت‌نام در انتخابات شورا را به نسبت قبل ناشی از تغییرات قانونی و برداشته شدن موانع آن دانست که نهایتاً منجر به افزایش امید ثبت‌نام‌کنندگان برای مشارکت در انتخابات شورای شهر شده است. بیاتی به این موضوع هم اشاره کرد که اعمال قوانین جدید به کارآمدتر شدن شوراها در دوره جدید کمک خواهد کرد و البته انگیزه مردم برای مشارکت در انتخابات شورای شهر و روستا را افزایش خواهد داد. در ادامه مشروح گفت‌وگو با ولی‌الله بیاتی، عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس را می‌خوانید.

اصلاح قانون علت اصلی افزایش اقبال به انتخابات شورا

بیاتی در خصوص علل افزایش ۲۸ درصدی ثبت‌نام‌ها نسبت به دوره قبل گفت: «افزایش استقبال به ثبت‌نام‌ها، چند دلیل دارد. یک دلیل آن این است که قانون ایراداتی داشت که ایرادات آن را رفع کردیم. برای مثال پیش از این در قانون آمده بود که سکونت باید در شهر باشد، اما در قانون جدید آمده که سکونت در شهرستان، سکونت در شهر محسوب می‌شود. برای مثال پیش از این، فرد می‌بایست تنها در شهر تهران ساکن باشد، اما با تغییرات جدید می‌تواند در شهرستان هم ساکن باشد و برای شهر ثبت‌نام کند. علاوه بر این، ما محدوده و خود سکونت را تعریف کردیم و اگر کسی چند روز در محلی باشد، سکونت دائم محسوب می‌شود. بنابراین نیاز نیست که صددرصد، فرد در آن شهر و روستا سکونت داشته باشد. نکته دیگر اینکه شهرداری‌ها ابتدا بودجه کلانی بر مبنای جمعیت دریافت می‌کنند. پس از آن شورا و شهرداری‌ها، دغدغه بودجه جاری‌شان را نخواهند داشت. بر این اساس شورا می‌تواند با منابع مالی محکمی بودجه را ببندد و نظارت کند. ضمن اینکه در شهرها، شورا حرف اول را می‌زند و می‌تواند برای عمران و آبادانی شهر مفید باشد. در قانون جدید، فرایند استیضاح شهردار سخت شده و منجر به افزایش مدیریت شهری شده است. این عوامل منجر به افزایش اقبال به انتخابات شورا شده است. نکته دیگر آنکه در حال حاضر در حال بررسی طرح مدیریت جامع شهری در مجلس هستیم که آن را هم اطلاع‌رسانی کردیم.»

از هزار و ۴۶۲ شورا تنها ۱۸ شورا منحل شده است

عضو کمیسیون شوراهای مجلس معتقد است در مواردی با انتشار آمارهایی از انحلال شورا به دنبال سلب عضویت و ناکارآمد نشان دادن شورا هستند که اشتباه است. او به آماری که در خصوص انحلال شورا در دوره اخیر منتشر شده اشاره کرد و توضیح داد: «در حال حاضر ۱۴۶۲ شورای شهر داریم. از این تعداد، شورای منحل شده به عدد ۱۸ می‌رسد. علل آن؛ حدنصاب، در ۴ مورد بازداشت و ۱۴ مورد اختلافات داخلی بوده است. پس کارآمدی شورا بالا بوده است. از ۱۰۰درصد، ۵صدم درصد منحل شده ۲صدم درصد بازداشتی و ۱۴صدم هم اختلافات داخلی بوده است. از ۱۲۵۹۹۲ تعداد کل اعضای شورا، ۹۸ نفر سلب هویت شدند که از این تعداد، ۳۵ نفر به علت عدم سکونت، ۴۸ نفر به علت اختلافات داخلی و ۱۵ نفر به‌خاطر قصور در انجام وظیفه بوده است. این آمار در نسبت کل شوراها، بسیار ناچیز است. شوراهای شهر ما کارآمدی بالایی داشته‌اند و در مدیریت شهری موفق بوده‌اند. باید به این نکته توجه داشت که تنها شش دوره از شوراها گذشته است. برخی افراد، ابتدا شناختی نسبت به قانون و وظایف نداشتند. بر این اساس به‌مرور و با افزایش شناخت‌ها، این تخلفات کم شده و برای مثال تخلفات در دوره ششم به نسبت دوره چهارم و پنجم کمتر شده است.»

دوره هشتم شورا، همه شهرهای بالای ۵۰۰هزار نفر انتخابات تناسبی دارند

یکی از عوامل مؤثر در افزایش اقبال به انتخابات شورای شهر تناسبی شدن آن در شهر تهران بود. بیاتی در این خصوص نیز گفت: «انتخابات در این دوره در شهر تهران برگزار می‌شود، اما از دوره بعد شهرهای بالای ۵۰۰هزار نفر، انتخابات را به روش تناسبی برگزار می‌کنند. حسن این انتخابات این است که احزاب شناسنامه‌دار، وظیفه نظارت دقیق بر شورا خواهند داشت و مردم این امکان را دارند که عملکرد آن‌ها را ارزیابی کنند. اگر عملکرد مثبت نباشد، قطعاً مردم به آن‌ها رأی نخواهند داد. نکته اصلی این انتخاب این است که احزاب بر عملکرد شورا نظارت خواهد داشت.»

شوراهای شهر کارآمدتر می‌شوند

بیاتی در مورد اینکه آرا چطور بین ۶۶ حزب و ۱۳ جبهه تقسیم خواهد شد هم توضیح داد: «کل رأی‌دهندگان بر لیستی که رأی آورده، تقسیم می‌شوند و آن لیست وارد مجلس می‌شود. درواقع داوطلب یا می‌تواند به صورت لیستی شرکت کند یا فردی. بنابراین افرادی که در لیست شرکت می‌کنند اکثریتی محاسبه نمی‌شوند. شرکت در تناسبی امکان شرکت افراد بیشتر و شانس برنده شدن آن‌ها را افزایش می‌دهد. با قانون جدید، شوراها کارآمدتر خواهد شد.
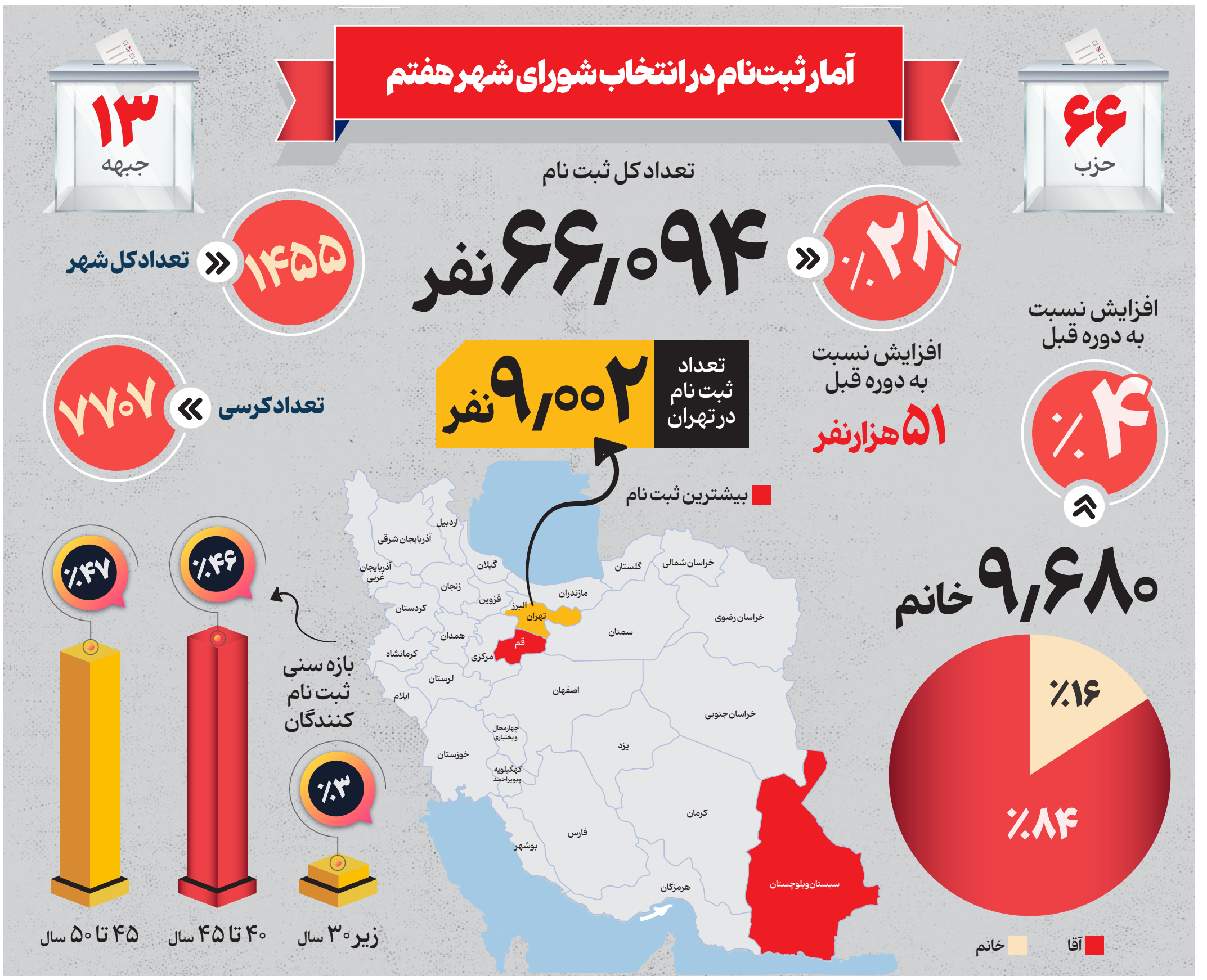
اگر انتخابات روستا هم برگزار شود، افرادی که انتخاب می‌شوند، می‌توانند در آبادانی روستا نیز مؤثر باشند. برخلاف گذشته که محدودیت‌های قانونی وجود داشت، الان فرد می‌تواند ساکن شهر باشد و در آن روستا ثبت‌نام کند و نسبت به روستای خودش که معمولاً عرق دارد، بیاید و شرکت کند. نکته مورد توجه آنکه، افرادی که جذب شورا می‌شوند عموماً افرادی هستند که با تحصیلات و تخصص‌های بیشتر وارد می‌شوند. این به آبادانی کشور کمک خواهد کرد. باید از ظرفیت روستا استفاده بیشتری کرد تا بار شهر به روستا منتقل شود.»